

حادثه تروریستی حرم مطهر رضوی

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
معاونت فضای مجازی
اتاق وضعیت

خلاصه مدیریتی

گزارش حاضر به بررسی واکنش‌ها و نگرش کاربران فضای مجازی پیرامون «حادثه تروریستی حرم مطهر رضوی» اختصاص دارد؛ به این صورت که محتوای مرتبط با موضوع گزارش، به طور خاص از ۱۶ الی ۱۷ فروردین ماه ۱۴۰۱ جمع‌آوری و تحلیل شده و در قالب (۱) آمار تولید و مصرف محتوا، (۲) بوم مسائل مهم مطرح شده پیرامون موضوع، (۳) اهم محورهای مطروحه پیرامون موضوع، (۴) اهم واکنش‌های شکل گرفته جریانات سیاسی، (۵) داده‌کاوی محتوای پرنفوذ منتشره در فضای مجازی ارائه می‌گردد.

عصر روز ۱۶ فروردین به ۳ طلبه مشهدی در صحن پیامبر کرم (ص) حرم رضوی سوء قصد شد و در این حادثه ۲ طلبه شهید و بلافاصله ضارب دستگیر شد. پس از انتشار خبر در فضای مجازی، طی ۲۴ ساعت پس از بروز حادثه، محتوا و واکنش‌های چشمگیری ایجاد شد؛ در این باره رسانه‌های خبری به اطلاع‌رسانی در مورد ابعاد موضوع پرداخته و در کنار واکنش مقامات (ص ۱۰-۱۲) گمانه‌زنی‌های مختلفی در مورد نیت ضارب شکل گرفت؛ از جمله تروریستی بودن، وابستگی به داعش و نیروهای تکفیری و ... به علاوه کاربران داخلی با تقبیح این قتل در ماه حرام و در صحن امام رئوف، برای #زائران_شهید_مرثیه_سرابی کرده و این عمل را در راستای جنگ روانی دشمنان و تفرقه‌افکنی جلوه دادند؛ در مقابل معاندان ضمن ابراز خرسندی قتل روحانیون، ضمن اتهام‌زنی به نظام تروریستی بودن این عمل و دخالت دشمنان را در این عمل را نفی کردند.

فهرست مطالب

۳	خلاصه مدیریتی
۵	آمار تولید و مصرف محتوا
۶	بوم مسائل مهم
۷	محورهای مطرحه پیرامون موضوع
۷	جریان داخلی
۸	جریان معاند
۱۰	اهم واکنش‌ها به موضوع
۱۰	مسئولین و مقامات کشوری
۱۲	واکنش کاربران فضای مجازی
۱۳	داده‌کاوی محتوای منتشره
۱۳	محورهای پرنفوذ توییتری
۱۴	هشتگ‌های پرتکرار توییت
۱۴	روند انتشار محتوای توییتری
۱۵	عبارات پرتکرار توییت
۱۵	کنشگران برتر توییتری
۱۶	عبارات پرتکرار تلگرام
۱۶	کانال‌های برتر تلگرامی
۱۷	مصادیق برتر

آمار تولید و مصرف محتوا

بوم مسائل مهم

روایت ها درباره ایجاد اختلاف میان شیعه و سنی

واکنش رئیس جمهور به حادثه رخ داده در حرم رضوی

اتهام زنی به جمهوری اسلامی بابت حادثه مشهد

گمانه زنی ها در خصوص پشت پرده حمله به شهید اصلانی

پویش توئیتی - حادثه - حرم - رضوی و زائران - شهید

درخواست ها برای اجرای اشد مجازات برای عاملان جنایت در مشهد

برجسته سازی فعالیت های جهادی شهید اصلانی

انعکاس محکومیت حمله تروریستی مشهد از سوی کاربران افغان

برجسته سازی یادداشت روزنامه کیهان درباره حادثه رخ داده در حرم

واکنش رئیس مجلس به حادثه مشهد

ابراز خوشحالی معاندین از جنایت رخ داده در حرم امام رضا(ع)

محورهای مطروحه پیرامون موضوع

جریان داخلی

- برجسته‌سازی خدمات جهادی و فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی این طلاب
- اشاره به زبون و خوار بودن دشمنان برای ترور روحانیت با سلاح سرد
- حسرت و غبطه کاربران نسبت به مقام شهید اصلانی و نوع شهادت ایشان در حرم رضوی و با زبان روزه
- تأکید بر نقش وهابیت، جریان تکفیری و آل سعود در حادثه مشهد
- اشاره به لزوم قدردانی و توجه به نعمت امنیت
- مطالبه اشد مجازات برای ضارب با تأکید بر هتک حرمت حرم رضوی
- تأکید بر مظلومیت و گمنامی طلاب جهادی
- نفی و مذمت تلاش برخی کاربران برای اختلاف‌افکنی بین مردم ایران و افغانستان با توجه به مشارکت تبعه خارجی در این حادثه
- تولید محتوا درخصوص حادثه حرم رضوی با استفاده از هشتگ‌های #حادثه_حرم_رضوی و #زائران_شهید
- غبطه خوردن به عاقبت شهید طلبه زائر و درخواست عاقبت‌به‌خیری از خداوند در ماه مبارک رمضان
- برجسته‌سازی حضور پررنگ و اثرگذار شهید اصلانی در دوران دفاع مقدس
- طرح احتمال دست داشتن رژیم صهیونیستی در حادثه ترور دیروز به پاسخ عملیات شکل‌گرفته در خاک فلسطین اشغالی
- شفاف‌سازی و روشن‌گری درخصوص نیت شوم دشمنان جت ایجاد درگیری میان دولت ایران و افغانستان

- مانور روی ویدئوی برخورد مردم با فرد ضارب و تأکید بر حمایت همیشگی مردم از جامعه طلبه‌ها در کشور
- هجمه علیه روحانیونی چون حسن روحانی و سید صادق شیرازی و مقصر دانستن آنان در ریختن خون طلبه‌های بی‌گناه
- جدا کردن حساب شیعیان و مردم مظلوم افغانستان از وهابیون و اشاره به نقش رژیم صهیونیستی در اختلاف‌افکنی میان مسلمانان
- تأکید بر ناامیدی و مأیوس شدن دشمنان ایران از شکست انقلاب و روی آوردن به عملیات‌های انتحاری به‌مانند اوایل انقلاب

جریان معاند

- ابراز مسرت و خوشحالی مفرط از مجروحیت و کشته شدن روحانیون در حرم رضوی
- اشاره به نیاز ایران به چندین جوان شبیه به ضارب شهر مشهد برای مبارزه با روحانیت در کشور
- تمجید از شجاعت جوان ضارب و اعلام حمایت از وی و اشاره به نیاز ایران به جوانان عمل‌گرا برای تغییر وضعیت موجود
- مقایسه جوانان دهه ۷۰ و ۸۰ کشور با تجربه سرکوب با جوانان زمان انقلاب و شجاع و دلیر خواندن آنان در حذف طرف مقابل
- تأکید بر لزوم خشکاندن ریشه روحانیت در ایران برای رسیدن به ایرانی مدرن
- اشاره به تاریخ مشروطه و تأکید بر لزوم ریشه‌کن کردن نسل روحانیت در ایران در زمان اعدام شیخ فضل‌الله نوری

◀ تشویق جوانان و نوجوانان برای دست زدن به قتل امام‌جمعه مشهد و کشتن مهره‌های کلیدی در این شهر

◀ تخریب دین اسلام و هجمه به این دین و القای عدم اهمیت جان مظلومین و انسان‌های دردمند برای مسئولین جمهوری اسلامی

◀ القای دست داشتن خود نظام در ماجرای قتل طلاب مشهدی به‌منظور دستیابی به بهانه کشتن روحانیون و شهروندان اهل تسنن در کشور

◀ القای تاوان دادن حاکمیت ایران و روحانیون در برابر اقدامات ظالمانه خود علیه مردم ایران و کشته شدن روحانیون در اقصا نقاط ایران به دلیل ظلم ۴۰ ساله به مردم

◀ تأکید بر ابراز تنفر مردم نسبت به روحانیت و تداعی عدم محبوبیت آن‌ها در افکار عمومی

◀ حمایت از ضارب با اشاره به لزوم گسترش و تکثیر آن‌ها برای حذف روحانیت
 ◀ سیاه‌نمایی درخصوص فعالیت‌های جهادی و فرهنگی طلاب در حاشیه شهر مشهد با تأکید بر انجام این فعالیت‌ها برای جلوگیری از گسترش اهل سنت در مشهد

◀ ابراز شادمانی از ترور شهید اصلانی و درخواست برای حمله مردم به دیگر طلاب
 ◀ فضاسازی علیه گروه حفاظت از حرم رضوی و اشاره به ناتوانی دستگاه‌های امنیتی

◀ گمانه‌زنی درباره ارتباط حادثه مشهد با قتل دو طلبه اهل سنت در گنبدکاووس
 ◀ تداعی نفوذ طالبان در ایران و قربانی حمایت از طالبان شدن طلاب

◀ سریالی و ادامه‌دار خواندن حمله به روحانیت با بازخوانی حوادث مشابه در سالیان گذشته

اهم واکنش‌ها به موضوع

مسئولین و مقامات کشوری

◀ **روابط عمومی آستان قدس:** "با تلاش عوامل انتظامات و یگان حفاظت حرم مطهر ضارب بلافاصله بازداشت و تحویل مقامات انتظامی شد و مصدومان به سرعت به بیمارستان منتقل شدند ... موضوع را تا حصول نتیجه و شناسایی عوامل پیگیری خواهد کرد و گزارش آن را متعاقباً به اطلاع مردم عزیز خواهد رساند."

◀ **دادستان عمومی و انقلاب مشهد:** ۵ نفر درخصوص حادثه امروز تعرض به چند طلبه دستگیر شدند. یک نفر ضارب و ۴ نفر مظنون به همکاری با او بودند.

◀ **حجت‌الاسلام احمد مروی تولیت آستان قدس رضوی:** ضمن محکومیت این تعرض به ساحت مقدس حضرت امام علی بن موسی‌الرضا (ع) و روحانیت معزز، اظهار داشت که "تا حصول نتیجه، شناسایی عاملان جنایت و برخورد جدی با هرگونه قصور در واقعه، حادثه امروز را پیگیری می‌کنیم."

◀ **آیت‌الله رئیسی رئیس‌جمهور ایران:** ضمن دستور به وزارت اطلاعات خواستار رسیدگی سریع به موضوع شد و نوشت که این حمله قطعاً «به دست یکی از عناصر منحرف و تحت تأثیر گروه‌های تکفیری آمریکایی صورت گرفته است».

◀ **محسن داووری فرماندار مشهد:** با اشاره به دستگیری ضارب حادثه امروز در حرم مطهر رضوی گفت که این فرد تحت تأثیر القائات صهیونیستی، استکبار جهانی و تکفیری بوده است.

◀ **دکتر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی:** "مسئولین مرتبط به حادثه دل‌خراش هتک حریم ثامن‌الحجج (ع) و تهاجم مسلحانه به سه نفر از علمای جهادگر، باید بررسی آغاز شده را با جدیت بیشتری پیش ببرند."

◀ **فاطمه رحمانی نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی:** "طراحی این‌گونه حوادث همیشه توسط دستان پشت پرده‌ای بوده است که به دنبال تفرقه‌افکنی بین مسلمانان جهان هستند. اما آنچه مشخص است با توجه به اینکه جمهوری اسلامی منادی وحدت است در جهان اسلام و به دنبال استحکام روابط با همسایگان خصوصاً همسایگان مسلمان این حادثه توطئه شومی از سوی دشمنان اسلام است. این توطئه آمریکایی، انگلیسی است و می‌خواهند اختلاف‌افکنی کنند بین مسلمانان و تجربه نشان داده طراحی این‌گونه حوادث همیشه توسط دستان پشت پرده‌ای بوده است که به دنبال تفرقه‌افکنی بین مسلمانان جهان هستند."

◀ **ماموستا فایق رستمی، نماینده مردم کردستان در مجلس خبرگان رهبری و امام جمعه سنندج:** "این اقدام اخیر گروهک‌های تکفیری آن‌هم در حرم مبارک امام رضا(ع) جنایتی بزرگ است و همه وجدان بشریت آن را محکوم می‌کنند ... امیدواریم خداوند متعال انتقام خون این شهید عزیز را بگیرد ... در این اقدام اخیر که عوامل تروریست کوردل حرمت حرم مطهر امام رضا(ع) را نگرفتند و در این مکان مقدس با حمله مسلحانه روحانیون را مجروح و به شهادت رساندند، هیچ توجیهی ندارد و از مسئولان متولی انتظار می‌رود ضمن برخورد قاطعانه با این جریان‌های تکفیری و تروریستی، اقدامات پیشگیرانه‌ای نسبت به حفظ و امنیت زائران انجام دهند و در مجازات عاملان این جنایت هولناک، هیچ کوتاهی نشود."

◀ **علی بهادری جهرمی سخنگوی دولت:** در حساب کاربری توئیتری خود نوشت

«الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْبَرًا ذَلِكَ أَجْرُ الْعَمَلِ الصَّالِحِ»
 «اللَّهُ وَأَوْلَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ» برخوردار فوری و قاطع با عاملان جنایت جان‌سوز مشهد،
 مطالبه عمومی است.

واکنش کاربران فضای مجازی

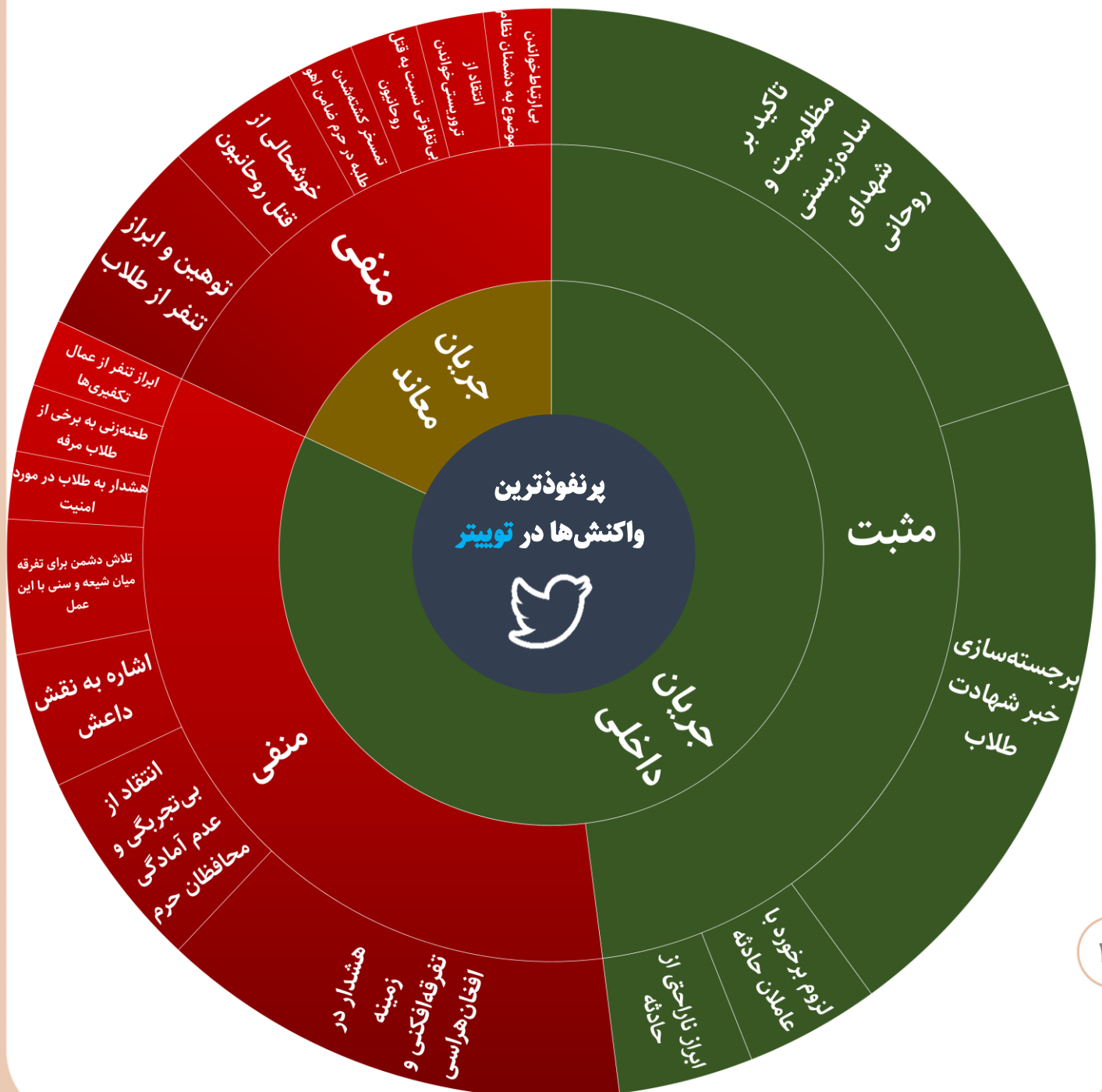
پس از وقوع حادثه در حرم رضوی که منجر به شهادت یک تن و زخمی شدن دو تن از طلاب گردید، در توییتر کاربران داخلی واکنش گسترده‌ای را به این موضوع نشان داده و ذیل دو هشتگ #حادثه_حرم_رضوی و #زائران_شهید دست به تولید محتوا زدند. ذیل دو هشتگ مذکور که بیش از ۲۱ هزار توییت و ریتوییت (تا ظهر ۱۷ فروردین) منتشر گردید، اهم واکنش کاربران این گونه بود:

- ❖ تلاش برای ایجاد تفرقه میان شیعه و سنی
- ❖ ادعای دخالت سعودی‌ها در این حادثه
- ❖ تأکید مسلمانان اهل سنت بر اجرای مجازات شدید با قاتل
- ❖ اشاره به جلوگیری از هجمه سازی علیه افغانی‌های حاضر در ایران با تکیه بر سوابق آنان در جنگ هشت‌ساله دفاع مقدس
- ❖ برجسته‌سازی مظلومیت طلاب با اشاره به حادثه رخ داده در حرم رضوی
- ❖ تأکید بر حرمت‌شکنی مکان مقدسه و روی آوردن دشمنان به قتل مردم عادی
- ❖ انتقادات به اظهارات استاندار خراسان رضوی درباره حادثه رخ داده در حرم رضوی

داده‌کاوی محتوای منتشره

محورهای پرنفوذ توییتری

بررسی محتوای پرنفوذ توییتری (بیش از ۵۰ لایک) نشان می‌دهد که اهم محورهای اصلی مطروحه توسط هر جریان سیاسی به شرح نمودار زیر بوده و مشروح محورها در بخش محورهای جریانات سیاسی آمده است.

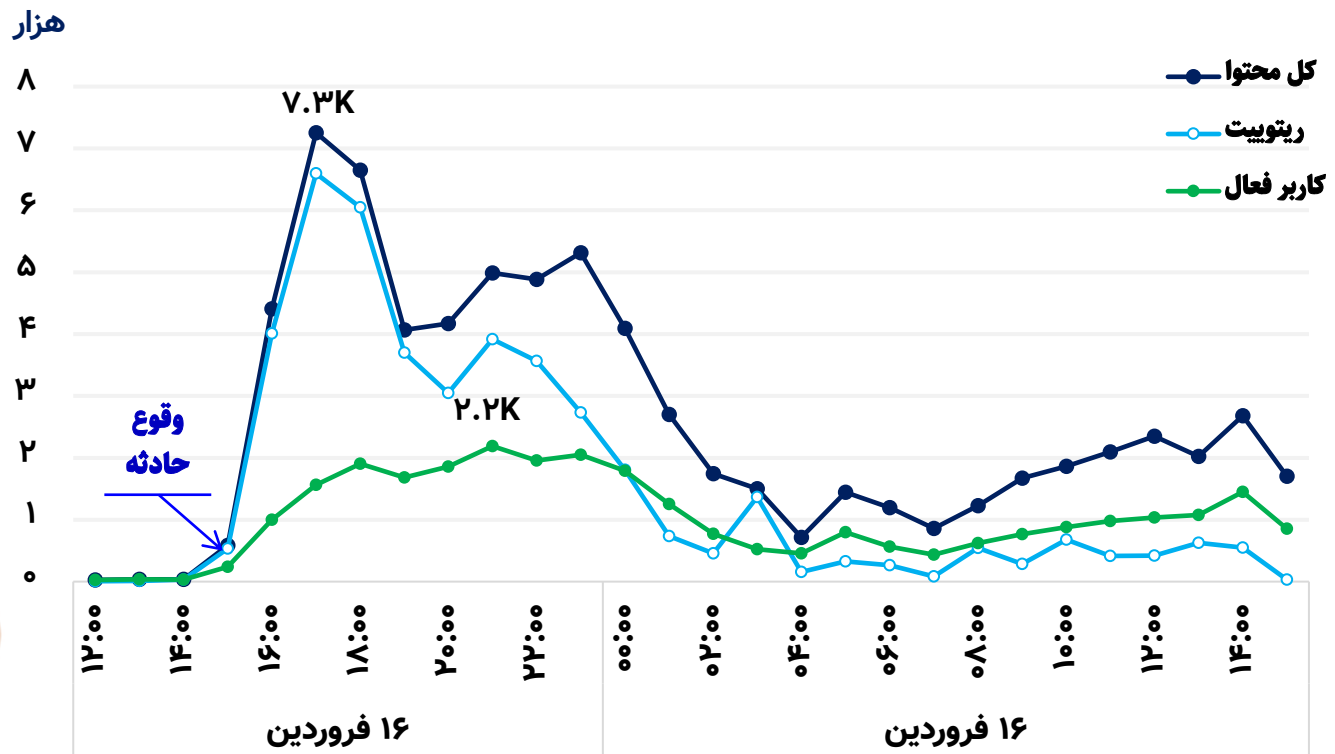

هشتک‌های پرتکرار تویتر

روند انتشار محتوای تویتری

در نمودار زیر نشان داده‌ایم که روند انتشار توییت از ابتدای ماجرا چگونه بوده و در چه زمان‌هایی میزان تولید محتوا افزایش یافته است.

عبارات پرتکرار توییتر

کنشگران برتر توییتری

کنشگران برتر موضوع، براساس مجموع تعداد توییت‌های مرتبط با موضوع هر کاربر مرتب شده‌اند.

عبارات پرتکرار تلگرام

حرم مطهر

دست بررسی • ماه مبارک رمضان صحن جامع
اطلاعات تکمیلی • تولیت استان قدس
عمل جراحی • روحانی مضروب
جامع رضوی
حاشیه شهر
ماه رمضان
دادستان مشهد
صحن رضوی
استاندار خراسان
ضربات چاقو
حجت الاسلام
طلاب جهادی
شناسایی عوامل
حرم امام رضا
حرم مطهر رضوی
زیارت حضرت رضا

مورد حمله
ماه مبارک
صحن جامع رضوی
حضرت رضا
سلاح سرد
امام رضا
مشغول خدمت
فرد ضارب

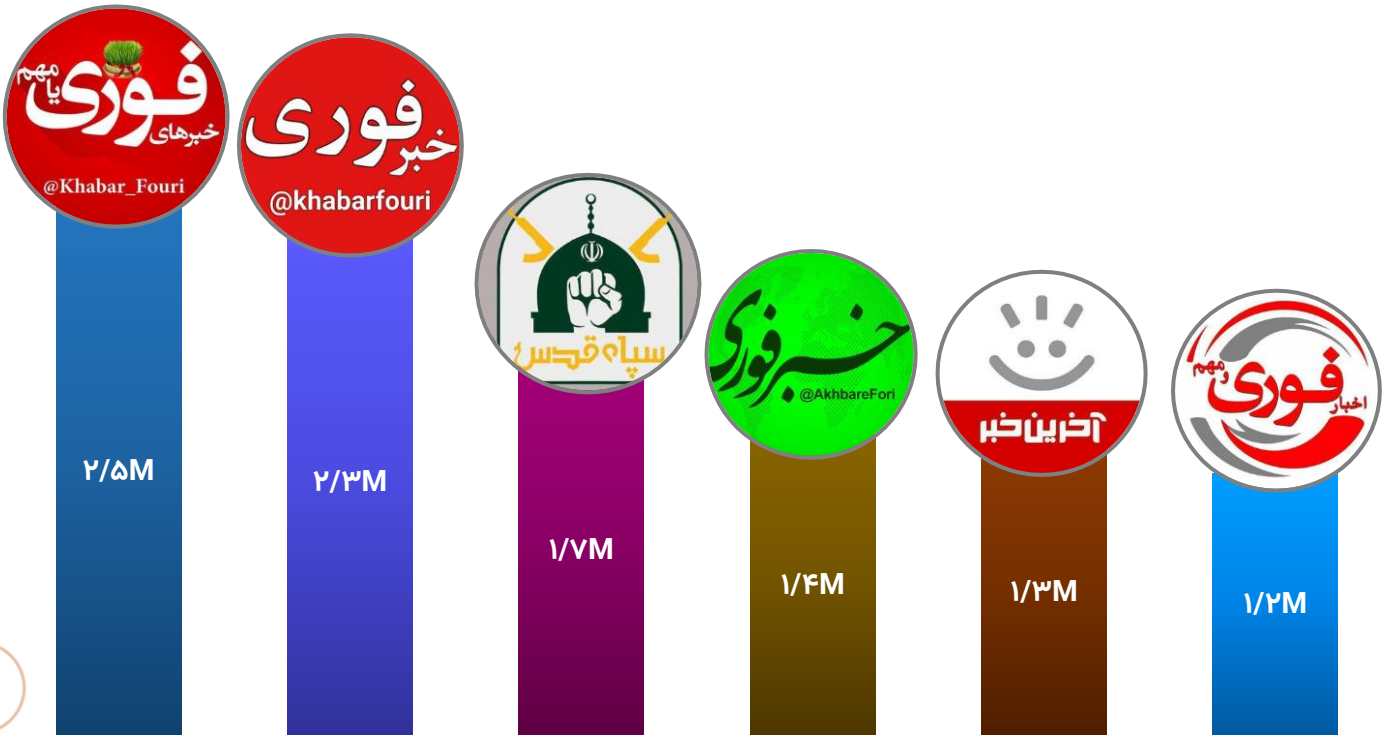
شهر مشهد
حادثه مشهد
حمله با سلاح

پیامبر اعظم

مبارک رمضان
ساحت مقدس

اطلاعیه روابط عمومی

کانال‌های برتر تلگرامی

مصادیق برتر

